

Nové pojetí vzdělání

- součástí řešení současné světové krize
- podstata - konflikt mezi biosférou a lidskou kulturou, globální povaha, zasahuje všechny oblasti života
- průvodním jevem - společenský informační problém → rozpor mezi množstvím zaznamenaných poznatků a schopností společnosti efektivně je využít
- ve vzdělání - efektivní transformace zaznamenaných poznatků do vzdělávacích soustav
- nutnost využití tvůrčích schopností každého člena společnosti - podmínka rozvoje duchovního, politického a ekonomického vývoje a zachování stability.

Nové pojetí vzdělání

- všeobecné vzdělání a odborná příprava - dnes jedna z nejcennějších hodnot
- vzdělávací soustavy se otevírají požadavkům společnosti a potřebám jedince - direktivní mechanismy nahrazovány autoregulací
- selektivnost dána mírou nadání a dalších předpokladů k absolvování školy
- sobodná individuální volba vzdělávací dráhy a větší propustnost
- důraz na rozvoj středního a vysokého školství, nové formy vzdělávání dospělých, celoživotní vzdělávání
- propojování profesního vzdělávání, zálib a volného času s nadáním a schopnostmi jedinců

Nové pojetí vzdělání

- v důsledku prudkého růstu poznatků – orientace vzdělávacích soustav od přemíry faktografických vědomostí:
  - na zvládnutí pojmů, vztahů a souvislostí
  - na kultivaci postojů a jazyka
  - na chování
  - na porozumění globálním problémům
  - na získávání dovedností, jež umožní jedinci orientaci a pohyb v měnící se společnosti
- vzdělávající se společnost - vzdělávání ve škole, ale i doma, na pracovišti. Podporuje tuto tendenci zainteresováním nekvalifikovanější osobností, vědců a odborníků jako poradců a moderátorů vzdělávání

Knihovnicko-informační povolání

- projev těchto tendencí ve sféře knihovnicko-informačních povolání:
  - knihovník - kulturně vysoce vzdělaný pracovník: znalosti organizace a řízení knihoven, jejich sítí, knihovnických metodik a technologií, s vysokou jazykovou kulturou a s široce založeným a uzpůsobeným literárním vzděláním
  - uživatel potřebuje poradit, orientovat se v záplavě informačních zdrojů - široké pole knihovníka pro usměrnění výběru
  - jde o partnerství z podnětu a vůle čtenáře, ne o vztah učitele a žáka. Výchovně působí četba
    - značné požadavky na osobnost knihovníka, na jeho iniciativu, vůli pomáhat a radit, na jeho organizátorské schopnosti apod.
- automatizace knihoven mění postavení a roli knihovníka
  - automatizace základních úkonů uvolňuje knihovníkovi ruce k činnostem, které počítače provádět nemohou

Knihovnicko-informační povolání

- potřeba prosazovat informační gramotnost
Knihovník radí, konzultuje, školí, vzdělává a vyučuje jak nové prostředí s veškerou technikou co nejlépe zvládnout
- referenční role knihovníka - týká se obsahu informačních zdrojů. Možnosti knihovníka omezeny nejčastěji na příručkovou literaturu a na nasměrování uživatelů na zdroje, kde by s největší pravděpodobností mohli najít potřebné informace

Informační manažer

- profese se ujala v 80. letech v amerických podnicích
- je zpravidla přímo podřízen řediteli nebo jinému nejvyššímu vedoucímu
- patří pod něj všechny dříve samostatné útvary - výpočetní středisko, informační středisko, knihovna, popř. propagace, vydavatelský úsek apod. I
- orientuje se na celkovou informační architekturu podniku a řízení toku potenciálních informací vstupujících, vystupujících a obíhajících v podniku
- obvykle má také na starosti školení zaměstnanců ve využívání moderních informačních a komunikačních prostředků
- výhoda - jednotná a ekonomicky výhodná informační politika podniku - projevuje se např. v kompatibilitě veškerého hardwaru i softwaru

Informační specialista

- blízké povolání informačního manažera
- informační manažer je schopen usměrňovat informační toky velkého výrobního podniku, školy či jiné zájmové společenské skupiny, informační specialista činí totéž na úrovni oboru či odvětví
- odborník v určitém oboru minimálně na bakalářském stupni s osvojenými základy informační vědy a příslušnými praktickými schopnostmi řízení potenciálních informací
- uplatňují se jako informační podnikatelé („broker“ či „information consultant“) buď v informačních a konzultačních firmách nebo jako samostatní soukromí informační konzultanti

Informačního konzultant

- informačního konzultant či informačního poradce
  - všestranně i odborně vysoce vzdělaný informační odborník
- pro jednotlivé úkoly spojené s tvorbou a provozem informačních systémů dočasně angažován různými institucemi
- vedle těchto povolání existuje řada informačních povolání inženýrského charakteru:
  - profese správce počítačové sítě
  - programátor
  - konstruktér počítače
  - znalostní inženýr - společně se specialistou příslušného oboru vytváří expertní systémy atd.